משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

מחברת בחינה

אגף בכיר בחינות

א

שלום לך הנבחן !

קרא בעיון את ההוראות בדף זה ונהג בדיוק לפיהן. אי מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות שונות ואף להביא לידי פסילת בחינתך. הבחינה נועדה לבדוק את הישגיך האישיים, ולכן עבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ע"י קבלת חומר כתוב או בשיחות בע"פ, ואין לעזור לנבחנים אחרים גם אם פנו אליך.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות מכשירי קשר למיניהם וכו' – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד.

אם ברשותך חומר עזר שאינו מותר בשימוש, מסור אותו לידי המשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר שסיימת את כתיבת הבחינה, מסור את המחברת לידי המשגיח ועזוב בשקט את חדר הבחינה.

אנא הקפד על טוהר הבחינות!

הוראות לנבחן אינטרני

1. ודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון שתיבחן בו.
2. הדבק על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך מדבקת נבחן (ללא שם) ומדבקת שאלון.
3. אם לא קיבלת מדבקות, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחן אקסטרני

1. ודא כי במדבקה שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים ופרטי השאלון שתיבחן בו, והדבק אותה על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחנים

1. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו), היות וחלק זה לא ייסרק.
2. עמודים ששימשו כדפי טיוטה, יש לציין בראש העמוד את המילה טיוטה.
3. אין להשתמש בטיפקס במחברת הבחינה. אם ברצונך למחוק – העבר קו או (X) על הכתוב.
4. במחברת הבחינה יש לכתוב **בעט** בלבד.
5. **אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.**
6. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, על מנת למנוע עיכובים בזיהוי הנבחן וברישום הציונים.

ב ה צ ל ח ה !

הערכה ראשונה	הערכה שניה	הערכה שלישית

מדבקות לנבחן אינטרני
מלאה ממתן
داخلي

21	מועד موعد	18
37 סמל ב"ס 32 رقم المدرسة	31 מס' תעודת זהות 23 رقم الهوية	

הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)

17	סמל שאלון	12
	رقم النموذج	

שם השאלון ויחידות לימוד
اسم النموذج والوحدات التعليمية

הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان

מדבקות לנבחן אקסטרני
מלאה ממתן
خارجي

21	מועד موعد	18
37 סמל מרב"ח 32 رقم مركز الأمتحان	31 מס' תעודת זהות 23 رقم الهوية	

הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
الصق هنا↑•ملصقة ممتحن (بدون اسم)

17	סמל שאלון	12
	رقم النموذج	

שם השאלון ויחידות לימוד
اسم النموذج والوحدات التعليمية

הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף.
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

מחברת בחינה אחידה – משבצות – אקסטרני/ אינטרני
دفتر امتحان موحد - مربعات - خارجي/داخلي

وزارة التّربية والتّعليم

الإدارة التّربويّة **القسم الكبير للامتحانات**

دفتر امتحان

تحيّة للممتحَن!

اقرأ بتمعّن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقًا لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدّي إلى عوائق مختلفة وحتّى إلى إلغاء امتحانك. أعدّ الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصيّة، لذلك اعمل بشكل ذاتيّ فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على موادّ مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحَنين آخرين، حتّى لو توجّهوا إليك.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتّصال بأنواعها وما شابه – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة.

إذا كانت لديك موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها، سلّمها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سلّم الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سيؤدّي إلى إلغاء الامتحان.

نرجو التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحَن

1. تأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصيّة مطبوعة على ملصقات الممتحَن التي حصلتَ عليها، وبأنّ تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمتحَن به مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلتَ عليها.
2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصّص لذلك، ملصقة ممتحَن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.
3. إذا لم تحصل على ملصقات، اكتب بخطّ يد واضح التفاصيل في المكان المخصّص لملصقة الممتحَن.
4. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
5. اكتب كلمة مسوّدة في رأس كلّ صفحة تستعملها مسوّدة.
6. لا يُسمح استعمال التيبكس (טיפקס) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو – مرّر خطًّا أو ضع (X) على المكتوب.
7. يجب الكتابة في دفتر الامتحان بقلم حبر فقط، لا يُسمح الكتابة بقلم رصاص.
8. **لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.**
9. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الممتحَن وفي تسجيل العلامات.

نتمنّى لك النجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על־יסודיים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 75282

עברית: הבנה, הבעה ולשון

לבתי ספר עצמאיים

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

א. משך הבחינה: שעתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון	**הבנה והבעה**		**60 נקודות**
	פרק א: הבנת הנקרא	30 נקודות	
	פרק ב: הבעה	30 נקודות	
חלק שני	**לשון: תחביר ומערכת הצורות**		**40 נקודות**
	סה"כ		**100 נקודות**

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.
2. לכתיבת טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים (19-20) של השאלון.
3. הקפד על כתב ברור.
4. הקפד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

לפניך שני טקסטים. קרא אותם, וענה על השאלות שאחריהם.

טקסט א

תנו לחיות לחצות

(מעובד על פי ישראל הרשקוביץ, תנו לחיות לחצות, **המודיע**, י"ז במרחשוון תשע"ו)

פסקה א בדרך לירושלים, בחלק שבין שער הגיא לשורש, מתבצע כעת מֵיזָם (פרויקט) שאפתני. מעל הכביש מוקם גשר אקולוגי, שיחבר בין שתי גדות הכביש. רוחבו של הגשר ההולך ונבנה הוא 70 מטרים — זהו הגשר הגדול ביותר מסוג זה שהוקם עד כה בישראל[1]. בזכות הגשר יהיה כביש מספר 1, הסלול בתוך ערוץ צר, לאחד הכבישים ה"ירוקים" ביותר בארץ.

פסקה ב באזור שער הגיא יש עולם חי, תוסס ופעיל. בַּמָקום חיים צבאים, שועלים, תנים, דרבנים וזוחלים רבים. לפני כמאה שנה, כאשר סללו את הדרך לירושלים בתוך הגיא, נפגע מרחב המִחיה הטבעי של חיות הבר. עם הרחבת הכביש הוחמרה הבעיה, והקשר שבין בעלי החיים בשתי הגדות נותק. האמיצים שבהם, שניסו לחצות את הכביש, שילמו על כך בחייהם. הקטיעה של בתי הגידול[2] והניתוק שנוצר בין חיות הבר פגעו ביכולתן לחפש מזון או לחמוק מטורפים. גם צמחי הבר נפגעו, שכן רצף בתי הגידול שלהם נקטע אף הוא באופן שרירותי בעקבות הרחבת הכביש.

פסקה ג הקמת הגשר האקולוגי נועדה ליצור מחדש רצף של מרחב מִחיה משני צִדי הכביש אחרי ניתוק של עשרות שנים. התקווה היא שעם הקמת הגשר יוכלו בעלי החיים הרבים שבאזור לעבור עליו בבטחה, בלי חשש מפני דריסה, ולשוב ולהתאחד עם בני מינם.

פסקה ד את שני צִדי הגשר ההולך ונבנה יכסו בכמויות גדולות של אדמה מן המנהרות שנכרו לקו החדש של הרכבת. כיסוי הגשר באדמה ייצור מפלס אחיד שיָקֵל על בעלי החיים להגיע אל הגשר ולעבור עליו, ויאפשר לשקם גם את הצמחייה המקורית האופיינית למקום, שנהרסה עם סלילת הכביש. רוחבו המיוחד של הגשר והצמחייה שתישתל עליו יְחַקו את מרחב המִחיה הטבעי של בעלי החיים. בכניסות לגשר יוצבו מכשולים שימנעו מכלי רכב לעבור בו, כי במקום שבו עוברים כלי רכב — בעלי חיים אינם חוצים.

---

(1) עד כה נבנו גשרים אחדים כאלה בארץ.

(2) בית גידול — מקום החיות; כל תנאי הסביבה במקום מסוים, המשמשים מקור לצורכי הקיום של יצורים.

/המשך בעמוד 3/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

פסקה ה כל המעורבים במיזם הגדול הזה מצפים שהתקוות שתלו בו לא יכזיבו, ובעלי החיים ינצלו את הגשר האקולוגי שהוקם למענם בהשקעה של מיליונים. קשה לשער מה תהיה תגובת בעלי החיים — הם צריכים לגלות בעצמם את מרחב המחיה החדש שלהם באמצעות החושים והאינסטינקטים שבהם ה' צִיֵּד אותם, וייתכן שיחלוף זמן רב עד שיעז אחד מהם לעלות על הגשר ולחצות את הכביש לעבר הצד האחר. כך היה בגשר האקולוגי שהוקם מעל כביש מספר 70: הגשר עמד שומם במשך כשנה וחצי עד שעלה עליו הצבי הראשון. יוזמי התכנית אומרים כי רק כאשר יִראו שהצבאים ושאר חיות הבר אכן משתמשים בגשר החדש ועוברים עליו מצד לצד, יֵדעו שהושגה המטרה שלשמה הוא הוקם.

פסקה ו הגשר העִילי אינו המעבר האקולוגי היחיד שיחבר בין שני צִדיו של כביש מספר 1. בשלושה מקומות לאורך הכביש נכרו מעברים תחתיים שנועדו למעבר בטוח של בעלי חיים באזור.

פסקה ז בעבר חשבו שתעלות הניקוז התת־קרקעיות שמתחת לכבישים יוכלו לשמש למעבר של בעלי חיים בין צדי הכביש. אמנם מיני זוחלים שרגילים לחיות במחילות השתמשו במעברים הללו, אך חיות הבר הגדולות לא הסתגלו אליהם והמשיכו לחצות את הכבישים — ולהיפגע. המסקנה הייתה שכדי למנוע את הפגיעה בבעלי החיים יש להקים בעבורם גשרים עיליים.

פסקה ח סלילת כביש לא רק קוטעת את מרחב המחיה של חיות בר וזוחלים, אלא גם חוסמת את המעבר של חרקים מעופפים כגון דבורים. למשל בדרום מערב נתניה נסלל כביש במקום שנמצא בו הריכוז הגדול ביותר של אירוס הארגמן — צמח נדיר הגדל רק בישראל. מתברר שהכביש שנסלל בתוך השמורה קטע את בית הגידול של האירוס, ואף חסם את דרכן של הדבורים אליו. מעבר הדבורים חשוב לקיום של צמחים ולתפוצתם, שכן בזכות הדבורים מתבצעת פעולת ההאבקה של הפרחים, והצמחים מתרבים. חוקרים משערים שהרעש, זיהום האוויר והצורך לעוף גבוה מעל מכוניות מונעים מן החרקים המעופפים לעבור מצד אחד של הכביש אל צִדו האחר.

פסקה ט כדי לאפשר את מעבר הדבורים עומדים להקים גם מעל כביש זה גשר אקולוגי. הגשר המתוכנן יכוסה באדמה ותישתל עליו צמחייה מקומית

/המשך בעמוד 4/

لا تكتب في هذه المنطقة لا تكتب في هذه المنطقة

למשל אירוסים. החוקרים מקווים שהדבורים ישתמשו במעבר העילי שיוקם שם, וכך הן יוכלו להגיע לשני חלקי שמורת אירוס הארגמן.

פסקה י במשך שנים רבות נסללו כבישים ונבנו מסילות ברזל אשר פגעו בנוף ובטבע. לאחרונה עלתה המודעות לנזק שנגרם לסביבה מפעולות אלה, ובניית הגשרים האקולוגיים היא אחת הדרכים לצמצום הפגיעות, כדי שגם הדורות הבאים יוכלו ליהנות מהנופים ומהטבע.

טקסט ב

שמירה על הטבע ובריותיו

(מעובד על פי הרב מנחם סליי, **חיתו ארץ**, תשמ"ח, עמ' 37-39)

פסקה א אחד התחומים שהאקולוגיה (תורת הסביבה) עוסקת בו הוא השמירה על הטבע: על קיום כל סוגי הבריות, החי והצומח וגם הדומם (מקורות המים למשל).

פסקה ב המקור התורני לחיוב השמירה על הטבע לבל יִכְלה מין ממיני הבריות הוא במצוות שילוח הקן, שבה נאסר לקחת את האֵם (הציפור) עם אפרוחיה. רמב"ן מציג את הסיבה לכך: "שלא יתיר הכתוב לעשות השחתה לעקור המין [...] והנה ההורג האם והבנים ביום אחד [...] כאילו יכרית המין ההוא" (פירוש רמב"ן לדברים, כב, ו). גם בספר החינוך מובא "שחפצו ברוך הוא בקיום המין" (ספר החינוך, סימן תקל"ז). המינים והטבע עדים לבריאת העולם ולבוראו, ולהשגחת ה' על בריותיו.

פסקה ג מקור נוסף לחיוב השמירה על המינים הוא פירוש רמב"ן לפסוק: "וַתוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו, ועץ עֹשֶׂה פרי אשר זרעו בו למינהו, וירא אלקים כי טוב" (בראשית, א, יב). רמב"ן מסביר מהו ה"טוב" שבפסוק זה — "קיום המינין לעד" (רמב"ן, שם).

/המשך בעמוד 5/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

חלק ראשון — הבנה והבעה (60 נקודות)

פרק א: הבנת הנקרא (30 נקודות)

בפרק זה ענה על כל השאלות 1-4.

1. א. (1) כתוב על פי טקסט א מהו גשר אקולוגי. (3 נקודות)

_____

(2) ציין שלוש מטרות בהקמת הגשר האקולוגי בכביש מספר 1. (4 נקודות)

_____

_____

_____

ב. בטקסט ב מצוטט הפסוק מבראשית: "וירא אלקים כי טוב".
הסבר כיצד בניית הגשר האקולוגי מממשת את פירושו של רמב"ן לפסוק זה.
(4 נקודות)

_____

_____

_____

/המשך בעמוד 6/

لا تكتب في هذه المنطقة
לא לכתוב באזור זה

2. לפניך איור של גשר אקולוגי. עיין בו, וענה על הסעיפים שאחריו.

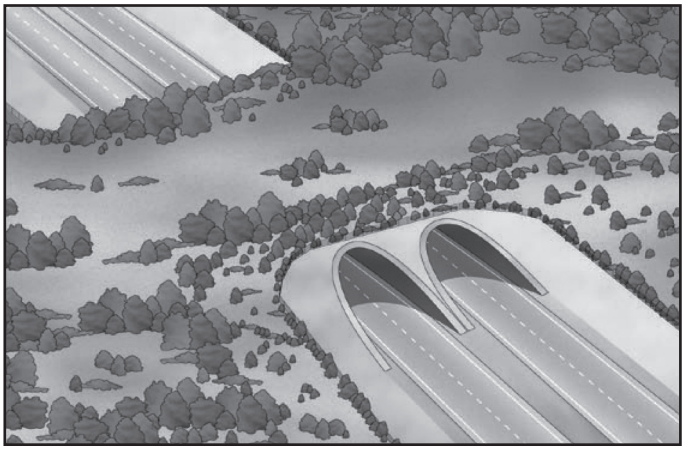

(המקור: ת' אחירון-פרומקין, "קיטוע בתי גידול על ידי תשתיות תחבורה,
מדריך לאיתור קונפליקטים ולתכנון פתרונות", החברה הלאומית לדרכים, אוגוסט 2012).

א. כתוב שני פרטים מטקסט א הנראים באיור. (3 נקודות)

_____

_____

ב. מה תורם האיור לטקסט? (3 נקודות)

_____

/המשך בעמוד 7/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

3. א. תאר שני מקרים על פי טקסט א שבהם בא לידי ביטוי קשר בין בעלי חיים לצמחים. (4 נקודות)

_____

_____

_____

_____

ב. מהו המבנה הלוגי של טקסט א?

בחר בתשובה הנכונה, ונמק את בחירתך. (4 נקודות)

- רצף כרונולוגי
- בעיה ופתרון
- בעיה והשלכות
- טענה וביסוס

_____

_____

_____

4. ועדה בדקה את נושא הפגיעה בבעלי חיים בעקבות סלילת כבישים, והגישה המלצות לתכנון של גשר אקולוגי.

לפניך דוגמה להמלצה כזאת:

יש לצמצם הפרעות הנגרמות מתאורה קבועה ומאורות כלי רכב הנוסעים על הכביש.

נסח שתי המלצות אחרות על פי טקסט א. (5 נקודות)

_____

_____

_____

_____

/המשך בעמוד 8/

لا تكتب في هذه المنطقة לא לכתוב באזור זה

פרק ב: **הבעה** (30 נקודות)

בחר ב<u>אחד</u> מן הנושאים 5-6, וכתוב עליו מאמר בהיקף של כ־ 300 מילים לפי ההוראות.

5. תקציב המדינה נועד למגוון תחומים כגון חינוך, בריאות, ביטחון, רווחה, חברה ועוד. התקציב מחולק לפי סדרי עדיפויות.

כתוב מאמר טיעון, ובו **הבע** את דעתך בשאלה אם ראוי להשקיע כספים רבים במיזמים שנועדו לשימור בעלי חיים וצמחים. **נמק** את דבריך.

תוכל להיעזר במאמרים שקראת.

6. יש הרואים בעבודת צוות דרך יעילה ומהירה להשגת מטרות, לעומתם יש המעדיפים לעבוד ביחידות.

כתוב מאמר טיעון, ובו **הבע** את דעתך בנושא זה. **נמק** את דבריך.

את המאמר כתוב בעמודים 8-9. (תוכל להשתמש בעמודים 10-11 לכתיבת טיוטה.)

/המשך בעמוד 9/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 10/

טיוטה

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 11/

טיוטה

/המשך בעמוד 12/

لا تكتب في هذه المنطقة
לא לכתוב באזור זה

חלק שני — לשון: תחביר ומערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 7-12. (לכל שאלה — 10 נקודות)
בשאלות שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

תחביר

7. לפניך חמישה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. **בשנה הראשונה לפתיחת הגשר עברו עליו מעט מאוד בעלי חיים, ואילו אחרי עשור עברו עליו בעלי חיים רבים.**

II. **הגשר שהוקם מעל כביש 70 תוכנן זמן רב.**

III. **החרקים, בייחוד הדבורים, תורמים לרביית הצמחים באמצעות האבקה.**

IV. **אירוס הארגמן הוא פרח נדיר.**

V. **על הגשר העילי המחבר בין שני צִדי הכביש יעברו בעלי חיים בלבד.**

א. **(1)** העתק את מספרי המשפטים המורכבים. _____

(2) העתק מכל אחד מן המשפטים המורכבים את הפסוקית שבו.

_____

_____

(3) ציין את התפקיד התחבירי המשותף לפסוקיות שהעתקת.

_____

ב. אחד מן המשפטים הוא משפט איחוי (מאוחה). העתק ממנו את מילת הקישור, וציין את הקשר הלוגי שהיא מבטאת.

_____ _____

ג. **(1)** העתק את מספרי המשפטים הפשוטים. _____

(2) העתק מן המשפטים הפשוטים נשוא שֵׁמָנִי. _____

ד. במשפטים I, II, V מודגשת בקו המילה **הגשר**.
ציין את תפקידה התחבירי בכל אחד מן המשפטים.

משפט I: _____

משפט II: _____

משפט V: _____

ה. העתק מן המשפטים I-V מילה או צירוף מילים שתפקידו תמורה.

_____

/המשך בעמוד 13/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

8. א. לפניך שלושה משפטים מורכבים.

I. התאורה בכבישים מזיקה לבעלי החיים הרגילים להבחנה ברורה בין יום ללילה.

II. באזורי מחיה של בעלי חיים הוקמו גדרות סמוך לכבישים סואנים כדי שבעלי החיים לא ייפגעו מכלי הרכב.

III. החוקרים מקווים שיצירת תנאים טבעיים עבור הדבורים תסייע בשמירה על האירוסים הנדירים.

העתק מן המשפטים את הפסוקיות, וכתוב את התפקיד התחבירי של כל אחת מהן.

_____

_____

_____

_____

ב. לפניך משפט פשוט. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

התעלות התת־קרקעיות נועדו לכתחילה לניקוז מֵי גשמים.

(1) מהו הקֶשר הלוגי המובע במשפט? ציין את המילה המביעה קשר זה.

_____ _____

(2) אותו קֶשר לוגי שציינת בתת־סעיף ב (1) מובע גם באחד מן המשפטים שבסעיף א. ציין את המספר של המשפט. _____

(3) לפניך רשימת מילות קישור. הקף את המילה / המילים המביעות את הקֶשר הלוגי שציינת בתת־סעיף ב (1).

למען, למרות, אם, לְשֵם, עקב

ג. לפניך משפט מורכב ושתי הצעות לתחימת הפסוקית שבו.

הקף את המספר של התחימה הנכונה, ונמק אותה במושגים תחביריים.

I. בעבר חשבו | שבעלי החיים יעברו בתעלות הניקוז התת־קרקעיות שמתחת לכבישים. |

II. בעבר חשבו | שבעלי החיים יעברו בתעלות הניקוז התת־קרקעיות | שמתחת לכבישים.

נימוק: _____

_____

/המשך בעמוד 14/

لا تكتب في هذه المنطقة לא לכתוב באזור זה

9. א. לפניך קטע על פי טקסט א. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

כל העוסקים במיזם הגדול מצפים שהתקווה שהם תלו בו לא תכזיב, ובעלי החיים ינצלו את הגשר. יש להתאזר בסבלנות ולהמתין עד שבעלי החיים יעשו זאת. רק אז יֵדעו שהושגה המטרה שלשמה הוא הוקם.

(1) כתוב את הקטע בדיבור ישיר — את הדברים אומר מנהל המיזם של הגשר האקולוגי (הקפד שהדברים יהיו בגוף ראשון).

_____

_____

_____

_____

(2) מה תורם למאמר הניסוח בדיבור ישיר?

_____

_____

ב. לפניך משפט מורכב. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

בניית הגשרים האקולוגיים היא אחת הדרכים לצמצום הפגיעות בטבע, כדי שגם הדורות הבאים ייהנו ממנו.

(1) העתק את הפסוקית שבמשפט, וכתוב את תפקידה התחבירי.

_____

_____

(2) העתק את הנשוא שבמשפט העיקרי ואת הנשוא שבפסוקית.

הנשוא במשפט העיקרי: _____

הנשוא בפסוקית: _____

(3) כתוב את התפקיד התחבירי של המילים המודגשות במשפט.

לצמצום: _____

ממנו: _____

(שים לב: סעיפים ג-ד של השאלה בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 15/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

ג. לפניך משפט.

מן האפשרויות המוצעות הקף את צורת הָאוגד המתאימה למשפט.

שמורת האירוסים בצפון השרון { הוא / היא / הם } מוקד משיכה לחובבי נוף וטבע.

ד. לפניך שני משפטים.

I. סלילת הכביש קוטעת את בתי הגידול של חיות הבר, והיא אף פוגעת במרחב המחיה של חרקים.

II. בית גידול הוא מקום החיות של בעל חיים מסוים.

מהו התפקיד התחבירי של המילה "היא" במשפט I ושל המילה "הוא" במשפט II ?

"היא" במשפט I: _____

"הוא" במשפט II: _____

/המשך בעמוד 16/

لا تكتب في هذه المنطقة לא לכתוב באזור זה

מערכת הצורות

10. א. לפניך טבלה, ובה נתונות כמה מילים. השלם את הטבלה.

שם פעולה מאותו השורש ומאותו הבניין	השורש	הבניין	שם פועל מאותו השורש ומאותו הבניין
הַצָּתָה			
			לְנַוֵּט
			לְהַמְלִיט
הֶתֵּר			

ב. **(1)** לפניך זוג פעלים.

יְצַמְצֵם , יְדַרְדֵּר

כתוב במה דומים ובמה שונים שני הפעלים מבחינת הגזרה והבניין.

נמק את תשובתך.

_____

_____

(2) כתוב מה תפקיד האות ה"א בכל אחד מן הפעלים שלפניך.

הַבֵּט _____

הַדֵּק _____

ג. לפניך שני זוגות של מילים.

בכל זוג כתוב מה ההבדל בין שתי המילים מבחינת המשמעות של המשקל או הצורן הסופי.

- נָדִיר – בָּצִיר _____
- שָׁעוֹן – שְׁאֵלוֹן _____

/המשך בעמוד 17/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

11. א. לפניך משפט ובו פועל מודגש.

כל המעורבים במיזם הגדול מקווים שבעלי החיים ינצלו את הגשר שהוקם למענם בהשקעה של מיליונים.

לפניך שתי אפשרויות לניקוד הפועל המודגש במשפט: (1) יְנַצְּלוּ (2) יְנָצְלוּ

- קבע את הבניין של כל אחד משני הפעלים המנוקדים.

(1) _____ (2) _____

- הקף את הצורה המתאימה להקשר במשפט הנתון.

ב. עיין בקטע שלפניך, והעתק ממנו שלושה פעלים סבילים מבניינים שונים.
ליד כל פועל שהעתקת כתוב את בניינו.

את שני צִדי הגשר יכסו בכמויות גדולות של עפר. העפר יסופק מן המנהרות שנכרו לקו החדש של הרכבת. רוחבו של הגשר והצמחייה שתישתל עליו יחקו את מרחב המחיה הטבעי של בעלי החיים. בכניסות לגשר יוצבו מכשולים שימנעו מכלי רכב לעבור בו, כי במקום שבו עוברים כלי רכב – בעלי חיים אינם חוצים.

(1) הפועל: _____ הבניין: _____

(2) הפועל: _____ הבניין: _____

(3) הפועל: _____ הבניין: _____

ג. הקף את כל הפעלים שהם מאותה הגזרה של הפועל מַקִּישׁ.

הִסִּיקוּ, יִטַּע, נִצָּבִים, מָבָע, מְהַגֵּר

ד. לפניך ארבעה שמות.

מַדְּעָן צַלָּם יַדְעָן מַדְרִיךְ

(1) הקף את השם היוצא דופן מבחינת דרך התצורה. ציין את דרך התצורה שלו.

_____

(2) ציין את דרך התצורה המשותפת לשמות האחרים. _____

/המשך בעמוד 18/

لا تكتب في هذه المنطقة

12. א. לפניך שמות של כלי תחבורה.

מַשָּׂאִית מַסּוֹק אוֹפַנּוֹעַ מִזְחֶלֶת טְרַקְטוֹרוֹן

מְפַלֶּסֶת מִטְעָנִית (טנדר) אֲוִירוֹן

(1) מיין בטבלה שלפניך את השמות על פי דרך התצורה שלהם.

כתוב את דרך התצורה בראש כל עמודה.

(2) במה שונה המילה טְרַקְטוֹרוֹן משאר המילים בקבוצה שלה?

_____

ב. המילה קַלְנוֹעִית נוצרה בשני שלבים. פָּרֵט את שני השלבים בדרך היווצרותה.

_____

_____

ג. לפניך חמש מילים. הקף בהן רק את האות ה"א שהיא אות שורש.

הַצָּגָה הָפִיךְ הֶסְכֵּם הִתְהַדְּרוּת הִרְהוּר

ד. בכל אחד מן המשפטים שלפניך הקף את הצורה הנכונה של הפועל.

(1) בעלי חיים מַשְׁגִּים / מְשִׁיגִים את צורכי הקיום שלהם בדרכים שונות.

(2) בעלי חיים וצמחים נִכְחָדִים / נִכְחָדִים בשל פעולות של האדם.

/בהמשך דפי טיוטה/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

בהצלחה!
זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة לא לכתוב באזור זה

טיוטה

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח
ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كلّ مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلّاب والشبيبة القطريّ"